

قانون حمایت از
آمران به معروف
و ناهیار از منکر
به هفتمراه
دستور عمل اجرایی

الْغَلَبَةُ

قانون
حمایت از آمران به معروف
و ناهیان از منکر

به همراه
دستور العمل اجرایی
(اصلاحی ۱۴۰۱/۲/۲۵)

تهیه و تنظیم:
ستاد امر به معروف و نهی از منکر

قانون حیات از آمران به معروف و نامیان از منکر صوب ۱۳۹۴/۱/۲۲ مجلس شورای اسلامی

ماده ۱- در این قانون، معروف و منکر عبارتند از هر گونه فعل، قول و یا ترک فعل و قولی که به عنوان احکام اولی و یا ثانوی در شرع مقدس و یا قوانین، مورد امر قرار گرفته و یا منع شده باشد.

تبصره - در احکام حکومتی، نظر مقام ولی فقیه ملاک عمل خواهد بود.

ماده ۲- امر به معروف و نهی از منکر، دعوت و واداشتن دیگران به معروف و نهی و بازداشت از منکر است.

ماده ۳- امر به معروف و نهی از منکر در این قانون ناظر به رفتاری است که علی بوده و بدون تجسس مشخص باشد.

ماده ۴- مراتب امر به معروف و نهی از منکر، قلبی، زبانی، نوشتاری و عملی است که مراتب زبانی و نوشتاری آن وظیفه آحاد مردم و دولت است و مرتبه عملی آن در موارد و حدودی که قوانین مقرر کرده تنها وظیفه دولت است.

ماده ۵- در اجرای امر به معروف و نهی از منکر نمی توان معرض حیثیت، جان، مال، مسکن، شغل و حریم خصوصی و حقوق اشخاص گردید، مگر در مواردی که قانون تجویز کند.

تبصره - اماکنی که بدون تجسس در معرض دید عموم قرار می گیرند، مانند قسمت های مشترک آپارتمان ها، هتل ها، بیمارستان ها و نیز وسائل نقلیه مشمول حریم خصوصی نیست.

ماده ۶- هیچ شخص یا گروهی حق ندارد به عنوان امر به

معروف و نهی از منکر به اعمال مجرمانه از قبیل توهین، افتراء، ضرب، جرح و قتل مبادرت نماید. مرتكب طبق قانون مجازات اسلامی، مجازات می شود.

ماده ۷- مجازات اشخاصی که مبادرت به اعمال مجرمانه نسبت به آمر به معروف و ناهی از منکر نمایند، قابل تخفیف و یا تعیق نیست و صدور حکم مجازات قابل تعویق نمی باشد.

تبصره - چنانچه مجنبی "علیه یا اولیای دم از حق خود گذشت نمایند، جنبه عمومی جرم حسب مورد مطابق ماده (۶۱۴) قانون مجازات اسلامی (کتاب پنجم - تعزیرات و مجازات های بازدارنده مصوب ۱۳۷۵/۲/۲)^۱ و تبصره ماده (۲۸۶) از کتاب دوم قانون مجازات اسلامی مصوب^۲ ۱۳۹۲/۲/۱ رسیدگی می شود.

ماده ۸- مردم از حق دعوت به خیر، نصیحت، ارشاد در مورد عملکرد دولت برخوردارند و در چارچوب شرع و قوانین می توانند نسبت به مقامات، مسؤولان، مدیران و کارکنان تمامی اجزای

^۱. ماده ۶۱۴- هر کس عمدتاً به دیگری جرح یا ضربی وارد آورد که موجب نقصان یا شکستن یا از کار افتادن عضوی از اعضا یا منتهی به مرض دائمی یا فتقان یا نقص یکی از حواس یا منافع یا روال عقل مجننی علیه گردد در مواردی که قصاص امکان نداشته باشد چنانچه اندام وی موجب اخلال در نظام و صیانت و امنیت جامعه یا بیم تجری مرتكب یا دیگران گردد به حبس درجه شش محکوم خواهد شد و در صورت درخواست مجنبی علیه مرتكب به پرداخت دیه نیز محکوم می شود.

تبصره- در صورتی که جرح وارد منتهی به ضایای فوق نشود و آلت جرح اسلحه یا چاقو و امثال آن باشد مرتكب به سه ماه تا یک سال حبس محکوم خواهد شد.^۲

^۲. ماده ۲۸۶- هر کس به طور گسترده، مرتكب جنایت علیه تهمیت جسمانی افراد، جرائم علیه امنیت داخلی یا خارجی کشور، نشر اکاذیب، اخلال در نظام اقتصادی کشور، امنیت تحریب، پخش مواد سمی و میکروبی و خطرناک یا دایر کردن مراکز فساد و فحشا یا معاونت در آنها گردد به گونه ای که موجب اخلال شدید در نظام عمومی کشور، نامنی یا ورود خارت عمدی به تهمیت جسمانی افراد یا اموال عمومی و خصوصی، یا سبب اشاعه فساد یا فحشا در حد وسیع گردد مفسد فی الارض محسوب و به اعدام محکوم می گردد.

تبصره- هرگاه از مجموع ادله و شواهد قصد اخلال گسترده در نظام عمومی، ایجاد نامنی، ایجاد خارت عمدی و یا اشاعه فساد یا فحشا در حد وسیع و یا علم به مؤثر بودن اقدامات انجام شده را اعزاز نکند و جرم ارتکابی مشمول مجازات قانونی دیگری نباشد با توجه به میزان نتایج زیانبار جرم، مرتكب به حس- تهد- د- جه پنج یا شش محکوم می شود.^۳

تبصره - وجود حاصل از اجرای این ماده پس از واریز به خزانه کل کشور با پیش بینی در بودجه سالانه صدرصد (۱۰۰٪) در اختیار ستاد قرار می گیرد.

ماده ۱۰- وزارت آموزش و پرورش، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان تبلیغات اسلامی، سازمان بسیج مستضعفین، شهرداری ها و سایر نهادها و دستگاه های فرهنگی مکلفند شرایط اقامه امر به معروف و نهی از منکر و بالا بردن سطح آگاهی های عمومی در این خصوص را از طریق آموزش و اطلاع رسانی فراهم کنند.

ماده ۱۱- قوه قضاییه مکلف است به منظور تسریع در رسیدگی به جرائم موضوع این قانون شعب ویژه ای را اختصاص دهد.

تبصره - آمران به معروف و ناهیان از منکر مشمول حمایت های قضایی موضوع ماده (۴) قانون حمایت قضایی از بسیج مصوب ۱۳۷۱/۱۰/۱ مجلس شورای اسلامی^۱ می گردند.

ماده ۱۲- وزارت امور خارجه، سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری، سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی و سایر دستگاه های ذی ربط موظفند اتباع خارجی را قبل و حین ورود به کشور نسبت به قوانین و مقررات و رعایت شؤون اسلامی آگاه کنند.

۱. «ماده ۴ - به منظور حمایت از افراد موضوع این قانون دفاتر حمایت و خدمات حقوقی و قضایی بسیجیان در نیروی مقاومت بسیج سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در ارتباط با اجراء این قانون تشکیل می گردد.

تبصره - کارشناسان حقوقی این دفتر بدون الزام به کسب پروانه و کالت از کانون وکلاه می توانند در کلیه مراحل دادرسی از طرف افراد مذکور، به عنوان وکیل اقدام کنند».

حاکمیت و قوای سه گانه اعم از وزارت خانه ها، سازمان ها، مؤسسات، شرکت های دولتی، مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، نیروهای مسلح و کلیه دستگاه هایی که شمول قوانین و مقررات عمومی نسبت به آنها مستلزم ذکر یا تصریح نام است، امر به معروف و نهی از منکر کنند.

ماده ۹- اشخاص حقیقی یا حقوقی حق ندارند در برابر اجرای امر به معروف و نهی از منکر مانع ایجاد کنند. ایجاد هر نوع مانع و مزاحمت که به موجب قانون جرم شناخته شده است؛ علاوه بر مجازات مقرر، موجب محکومیت به حبس تعزیری یا جزای نقدی درجه هفت می گردد. در مورد اشخاص حقوقی، افرادی که با سوء استفاده از قدرت یا اختیارات قانونی و اداری از طریق تهدید، اخطار، توبیخ، کسر حقوق یا مزايا، انفال موقت یا دائم، تغییر محل خدمت، تنزل مقام، لغو مجوز فعالیت، محرومیت از سایر حقوق و امتیازات، مانع اقامه امر به معروف و نهی از منکر شوند؛ علاوه بر محکومیت اداری به موجب قانون رسیدگی به تحلفات اداری، حسب مورد به مجازات بند (پ) ماده (۲۰) قانون مجازات اسلامی^۱ محکوم می شوند.

۱. ماده ۲۰- در صورتی که شخص حقوقی بر اساس ماده (۱۴۲) این قانون مسؤول شناخته شود، با توجه به شدت جرم ارتکابی و نتایج زیان بار آن به یک تا دو مورد از موارد زیر محکوم می شود، این امر مانع از مجازات شخص حقیقی نیست:

الف- اتحال شخص حقوقی

ب- مصادره کل اموال

پ- ممنوعیت از یک یا چند فعالیت شغلی یا اجتماعی به طور دائم یا حداقل برای مدت پنج سال

ت- ممنوعیت از دعوت عمومی برای افزایش سرمایه به طور دائم یا حداقل برای مدت پنج سال

ث- ممنوعیت از اصدار برخی از اسناد تجاری حداقل برای مدت پنج سال

ج- جزای نقدی

چ- انتشار حکم محکومیت به وسیله رسانه ها

تبصره- مجازات موضوع این ماده، در مورد اشخاص حقوقی دولتی و یا عمومی غیردولتی در مواردی که اعمال حاکمیت می کنند، اعمال نمی شود».

ماده ۱۵- هر گاه به فردی که در مقام اجرای امر به معروف و نهی از منکر موضوع این قانون اقدام می کند، آسیب جسمی یا جانی وارد شود؛ حسب مورد آسیب جسمی و جانی مزبور منطبق با قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران مصوب ۱۳۹۱/۱۰/۲ مجمع تشخیص مصلحت نظام و آیین نامه اجرایی آن احراز و تعیین می شود.

تبصره - احراز شهادت یا جانبازی با پیشنهاد کمیته کشوری مشکل از نمایندگان: قوه قضائیه، نیروی انتظامی، سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، بنیاد شهید و امور ایثارگران و ستاد با تشخیص دادگاه صلاحیتدار صورت می گیرد.

ماده ۱۶- ستاد امر به معروف و نهی از منکر که در این قانون ستاد نامیده می شود؛ عهده دار وظایف زیر است:

۱- تعیین سیاست ها و خط مشی های اساسی در زمینه ترویج و اجرای امر به معروف و نهی از منکر و پیشنهاد آن به مبادی ذی ربط.

۲- تبادل اطلاعات و نظرات برای شکل گیری سیاست های مربوط به امر به معروف و نهی از منکر.

۳- آسیب شناسی و ریشه یابی علل ترک معروف و ارتکاب منکر.

۴- تعیین الگوهای رفتاری.

۵- زمینه سازی جهت مشارکت همه جانبه آحاد مردم و دستگاه های اداری و رسانه های عمومی در امور مربوط به فریضه امر به معروف و نهی از منکر.

۶- رصد اقدامات انجام شده در اجرای این قانون و انعکاس آن به مراجع ذی ربط.

ماده ۱۳- در مواردی که نسبت به آمر به معروف و نهی از منکر جنایتی واقع شود و جانی شناسایی نشود و یا در صورت شناسایی به علت عدم تمکن مالی ناتوان از پرداخت دیه در مهلت مقرر باشد، در صورت تقاضای دیه از سوی مجندی علیه یا اولیای دم حسب مورد، پس از صدور حکم قطعی از سوی مرجع صالح قضایی، دیه از محل تبصره ماده (۹) این قانون پرداخت می شود.

تبصره - هر گاه جانی شناسایی شود یا تمکن مالی پیدا کند، ستاد می تواند در صورت اذن مجندی علیه یا ولی وی حسب مورد نسبت به وصول دیه و خسارات مربوطه از طریق محکم قضایی اقدام نماید.

ماده ۱۴- سازمان های مردم نهادی که اساسنامه آنها در زمینه امر به معروف و نهی از منکر به ثبت رسیده می توانند مطابق ماده (۶۶) قانون آیین دادرسی کیفری و تبصره های آن^۱ اقدام کنند.

۱. « ماده ۶۶ - سازمان های مردم نهادی که اساسنامه آنها در زمینه حمایت از اطفال و نوجوانان، زنان، اشخاص بیمار و دارای ناتوانی جسمی یا ذهنی، محیط زیست، منابع طبیعی، میراث فرهنگی، پیشگیری از حقوق شهروندی است، می توانند نسبت به جرائم ارتکابی در زمینه های فوق اعلام جرم کنند و در تمام مراحل دادرسی شرکت کنند.

تبصره ۱ - در صورتی که جرم واقع شده دارای بزه دیده خاص باشد، کسب رضایت وی جهت اقدام مطابق این ماده ضروری است. چنانچه بزه دیده طفل، مجنون یا در جرائم مالی سفیه باشد، رضایت ولی، قیم یا سرپرست قانونی اوأخذ می شود. اگر ولی، قیم یا سرپرست قانونی، خود مرتکب جرم شده باشد، سازمان های مذکور باأخذ رضایت قیم اتفاقی یا تایید دادستان، اقدامات لازم را انجام می دهند.

تبصره ۲ - ضابطان دادگستری و مقامات قضایی مکلفند بزه دیدگان جرایم موضوع این ماده را از کمک سازمان های مردم نهاد مربوطه، آگاه کنند.

تبصره ۳ - اسامی سازمان های مردم نهاد که می توانند در اجرای این ماده اقدام کنند، در سماماهه ابتدای هر سال توسط وزیر دادگستری با همکاری وزیر کشور تهیه می شود و به تصویب رئیس قضایی مرسد.»

۷- تدوین راهبردهای آموزشی برای سطوح مختلف جامعه.

۸- آموزش و پژوهش و تحقیق در زمینه امر به معروف و نهی از منکر و ترویج گسترش فرهنگ آن

۹- شناسایی ظرفیت‌ها و کمک به تشکیل جمعیت‌ها و تشكل‌های مردمی فعال.

۱۰- حمایت همه جانبه از اقدامات قانونی آمران به معروف و ناهیان از منکر.

۱۱- پیگیری مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی در ارتباط با تکالیف ستاد در خصوص راهکارهای اجرایی فرهنگ عفاف و حجاب.

۱۲- ارائه گزارش سالانه به مقام معظم رهبری و قوای سه گانه و مردم.

تبصره ۱- وزارت کشور پس از کسب نظر مشورتی ستاد، نسبت به صدور مجوز برای سازمان‌های مردم نهادی که در زمینه امر به معروف و نهی از منکر قصد فعالیت دارند، اقدام می‌نماید.

تبصره ۲- ستادهای استانی و شهرستانی می‌توانند درخواست اشخاص حقیقی و حقوقی برای تجمع و راهپیمایی در موضوعات مرتبط با امر به معروف و نهی از منکر را بررسی و در صورت تأیید، نظر مشورتی خود را جهت صدور مجوز حسب مورد به استانداردی، فرمانداری یا بخشداری ارسال کنند.

تبصره ۳- هر گاه مسؤولان ذی ربط با تشخیص مراجع قضایی بدون عذر موجه از صدور مجوز موضوع تبصره های (۱) و (۲) استنکاف نمایند؛ مستوجب مجازات موضوع ماده (۵۷۰) قانون مجازات اسلامی (كتاب پنجم - تعزیرات و مجازات های بازدارنده

تصویب ۲/۱۳۷۵/۳ می باشد.

تبصره ۴- وظایف ستاد، نافی مسؤولیت‌های وزرا، مسؤولان دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری، رؤسای قوای سه گانه و مراجع قضایی و ضابطان دادگستری در ارتباط با آنچه در این قانون مقرر شده، نمی‌باشد.

ماده ۱۷- سازمان بسیج مستضعفین موظف است با به کارگیری آحاد بسیجیان در چارچوب قوانین نسبت به فرهنگ سازی و اجرای امر به معروف و نهی از منکر در مرتبه زبانی اقدام کند.

تبصره ۱- مفاد این ماده نافی مسؤولیت ضابطان قضایی بسیج در مواردی که در قانون پیش بینی شده است، نمی‌باشد.

تبصره ۲- تبصره (۳) ماده (۱) قانون حمایت قضائی از بسیج مصوب ۱/۱۳۷۱/۱۰ به شرح زیر اصلاح می‌شود:

۱. «ماده ۵۷۰ اصلاحی ۱۳۸۱- هر یک از مقامات و مأمورین وابسته به نهادها و دستگاه‌های حکومتی که برخلاف قانون، آزادی شخصی افراد ملت را سلب کند یا آنان را از حقوق مقرر در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران محروم نماید علاوه بر انتقال از خدمت و محرومیت یک‌تا پنج سال از مشاغل حکومتی به جلس از دو ماه تا سه سال محکوم خواهد شد. (اصلاحی مطابق قانون اصلاح ماده (۵۷۰) قانون مجازات اسلامی مصوب ۸۱)»

۲. «ماده ۵- دستگاه اجرایی: کلیه وزارت‌خانه‌ها، مؤسسات دولتی، مؤسسات یا نهادهای عمومی غرب‌دولتی، شرکت‌های دولتی و کلیه دستگاه‌هایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر و یا تصریح نام است از قبیل شرکت ملی نفت ایران، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، بانک مرکزی، بانکها و بیمه‌های دولتی، دستگاه اجرایی نامیده می‌شوند.»

۳. «ماده ۱- به نیروی مقاومت بسیج سپاه پاسداران انقلاب اسلامی اجازه داده می‌شود همانند ضابطین قوه قضاییه هنگام برخورد با جرائم شهید در صورت عدم حضور ضابطین دیگر و یا عدم اقدام به موقع آنها و یا اعلام نیاز آنان به منظور جلوگیری از امحاء اثارات جرم و فرار متهم و تهیه و ارسال گزارش به مراجع قضایی اقدامات قانونی لازم را به عمل آورند.

تبصره ۱- کلیه ضابطین دادگستری و مراجع نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران مکلفند در صورت ارجاع گزارش و یا تحويل متهمین در جرائم شهید از سوی ستوانین چیز و دههای مقاومت نیروی مقاومت مذکور در تبصره ۱ به عهده فرماندهی نیروی مقاومت بسیج پاسداران ارسال کنند.

تبصره ۲- تبیین ردههای مقاومت مذکور در تبصره ۱ به عهده فرماندهی نیروی مقاومت بسیج می‌باشد.

تبصره ۳- نیروی مقاومت بسیج سپاه، وظیفه فوق را از طریق افرادی که اموزش‌های لازم را در این زمینه فرا گرفته و مجوز مخصوص را از نیروی مزبور دریافت نموده باشند اگر خواهد کرد نیروهای مذکور موظفند به هنگام برخورد با متهم مجوز مخصوص خود را در صورت مطالبه ارائه دهند.»

تبصره ۳- ستاد امر به معروف و نهی از منکر با همکاری سازمان بسیج مستضعفین برای مرتبه عملی امر به معروف و نهی از منکر موضوع ماده (۴) قانون حمایت از آمران به معروف و ناهیان از منکر برای افراد مورد نیاز از سازمان بسیج مستضعفین به عنوان ضابطان امر به معروف و نهی از منکر دوره آموزشی برگزار کند.

ماده ۱۸- دستگاه های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶/۷/۸ و مؤسسات و شرکت های خصوصی و مراکز خدمات عمومی و اماكن عمومی و واحدهای صنفی موظف به رعایت این قانون می باشند.

ماده ۱۹- اعضای ستاد امر به معروف و نهی از منکر به شرح زیر است:

۱- یکی از ائمه جمعه موقت شهر تهران به انتخاب شورای سیاستگذاری ائمه جمعه به عنوان رئیس ستاد

۲- وزیر کشور

۳- وزیر اطلاعات

۴- وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی

۵- وزیر آموزش و پرورش

۶- وزیر علوم، تحقیقات و فناوری

۷- وزیر صنعت، معدن و تجارت

۸- دو نفر از نمایندگان مجلس شورای اسلامی به پیشنهاد کمیسیون فرهنگی و انتخاب مجلس به عنوان ناظر

۹- نماینده تام الاختیار رئیس قوه قضائیه

- ۱۰- رئیس سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران
- ۱۱- رئیس سازمان تبلیغات اسلامی
- ۱۲- فرمانده نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران
- ۱۳- رئیس سازمان بسیج
- ۱۴- دبیر ستاد ائمه جمعه
- ۱۵- دو نفر مجتهد به انتخاب شورای عالی حوزه های علمیه
- ۱۶- یک نفر مجتهد به انتخاب شورای عالی حوزه های علمیه خواهان
- ۱۷- دبیر ستاد به انتخاب رئیس ستاد
- تبصره ۱- اشخاص دیگر نمی توانند به جای اعضای ستاد در جلسات شرکت کنند.
- تبصره ۲- مصوبات ستاد توسط رئیس جهت اجراء به مبادی ذی ربط ابلاغ و در چارچوب این قانون لازم الاجرا است.
- ماده ۲۰- ستادهای استانی و شهرستانی وظایف محوله در چارچوب این قانون را زیر نظر ستاد انجام می دهند.
اعضای ستاد استان عبارت است از:
  - ۱- امام جمعه مرکز استان به عنوان رئیس ستاد
  - ۲- استاندار
  - ۳- مدیر کل اطلاعات استان
  - ۴- مدیر کل فرهنگ و ارشاد اسلامی
  - ۵- مدیر کل آموزش و پرورشع رئیس یکی از دانشگاه های استان با انتخاب رئیس ستاد

۵- رئیس یکی از دانشگاه های شهرستان به انتخاب رئیس سтاد شهرستان در صورت وجود

۶- مدیر اداره صنعت، معدن و تجارت شهرستان

۷- رئیس اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی شهرستان

۸- نماینده یا نمایندگان شهرستان در مجلس شورای اسلامی به عنوان ناظر

۹- دادستان شهرستان

۱۰- رئیس واحد خبر در شهرستان

۱۱- رئیس اداره تبلیغات اسلامی

۱۲- فرمانده انتظامی شهرستان

۱۳- فرمانده سپاه

۱۴- یک نفر از مدیران مدارس علمیه شهرستان به انتخاب سтاد شهرستان در صورت وجود

۱۵- مدیر یکی از مدارس علمیه خواهران شهرستان به انتخاب رئیس سтاد شهرستان در صورت وجود

۱۶- دبیر سтاد به انتخاب رئیس ستاد

تبصره ۱- هر یک از اعضای سтادهای مذکور باید شخصاً در جلسات حضور پیدا کنند.

تبصره ۲- مصوبات ستاد در چارچوب اختیارات موضوع این قانون توسط رئیس جهت اجرا به مبادی ذی ربط ابلاغ می شود که برای آنها لازم الاجرا است.

تبصره ۳- جلسات ستادهای موضوع این ماده و ماده (۲۰) این قانون با حضور اکثریت مطلق اعضا رسمیت می یابد و مصوبات

- ۷- رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان
- ۸- دو نفر از نمایندگان مردم استان در مجلس شورای اسلامی به
انتخاب مجمع نمایندگان استان به عنوان ناظر
- ۹- دادستان مرکز استان
- ۱۰- مدیر کل سازمان تبلیغات اسلامی استان
- ۱۱- رئیس شورای هماهنگی تبلیغات اسلامی استان
- ۱۲- مدیر کل صدا و سیمای استان
- ۱۳- فرمانده ناجا در استان
- ۱۴- فرمانده ارشد سپاه در استان
- ۱۵- دبیر ستاد ائمه جمعه استان
- ۱۶- یک نفر از مدیران مدارس علمیه استان به انتخاب شورای
حوزه های علمیه استان
- ۱۷- مدیر مدارس علمیه خواهان در استان
- ۱۸- دبیر ستاد به انتخاب رئیس ستاد
تبصره - ستاد استان مسؤولیت ستاد شهرستان مرکز استان را
نیز عهده دار است.

اعضای ستاد شهرستان عبارتند از:

- ۱- امام جمعه شهرستان به عنوان رئیس ستاد شهرستان
- ۲- فرماندار
- ۳- رئیس اداره اطلاعات شهرستان
- ۴- مدیر آموزش و پرورش شهرستان

آن منوط به رأی اکثریت مطلق حاضران است.

ماده ۲۱- دستگاه های اجرایی موضوع این قانون موظفند گزارش عملکرد خود را در مورد چگونگی اجرای این قانون حداقل شش ماه یک بار به ستاد ارائه دهند.

ماده ۲۲- ستاد موظف است گزارش عملکرد سالانه خود را در هفته احیای امر به معروف و نهی از منکر به کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.

ماده ۲۳- علاوه بر استفاده از ردیف بودجه ستاد احیای امر به معروف و نهی از منکر جدول شماره (۱۷) - «کمک به اشخاص حقوقی غیردولتی موضوع جزء (۳) ردیف ۵۴۰۰۰ جدول شماره (۹)» به دولت اجازه داده می شود از بودجه فرهنگی دستگاه های اجرایی ذی ربط موضوع این قانون به امر به معروف و نهی از منکر اختصاص دهد.

ماده ۲۴- دستورالعمل اجرایی این قانون توسط ستاد حداکثر ظرف مدت سه ماه پس از لازم الاجرا شدن این قانون تصویب و ابلاغ می شود.

قانون فوق مشتمل بر بیست و چهار ماده و نوزده تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیست و سوم فروردین ماه یک هزار و سیصد و نود و چهار مجلس شورای اسلامی تصویب شد و در تاریخ ۱۳۹۴/۲/۲ به تأیید شورای نگهبان رسید.

ستاد معروف و نهی امنی

سنه ۱۴۰۲/۰۲/۲۱
ردیف ۳۷۲۱۰
پیغام طبقه

باید امر به معروف و نهی از منکر کنند و گزینه انتشار شما
به شما حکومت می کنند آنکه خوبان شما ممکن نیست
ولی دعایشان مستحبان نمی شود بدین معنی دیده داشت

جناب آقای دکتر سید محمد صالح هاشمی گلپایگانی
دیر محترم ستاد امر به معروف و نهی از منکر کشور
سلام علیکم

«با صلوات بر محمد و آل محمد (صلی الله علیه و آله و سلم)
با احترام، به استناد ماده ۲۴ قانون حمایت از آمران به معروف و ناهیان از منکر و با عنایت به ضرورت اصلاح برخی مواد دستورالعمل اجرایی این قانون،
صوب سال ۱۳۹۴ به پیوست، دستورالعمل اجرایی قانون که در جلسه ۱۴۰۱/۲/۲۵
شایسته است با جدیت نسبت به اجرای مفاد دستورالعمل جدید اهتمام ویژه
معمول گردد.

۰۱۱۰۷۲

کاظم صدیقی
و نیس ستاد امر به معروف و نهی از منکر
کاظم صدیقی

دستورالعمل اجرایی قانون حمایت از آمران به معروف و ناهیان از منکر
(مصوب ۱۳۹۴) اصلاحی ۲۵/۰۱/۱۴

مقدمه:

در اجرای مفاد ماده ۲۴ قانون حمایت از آمران به معروف و ناهیان از منکر و با عنایت به لزوم اجرای صحیح و دقیق قانون یاد شده، در راستای تبیین موضوعات فرعی، ایجاد فهم مشترک و وحدت رویه در اجرای آن، دستورالعمل اجرایی قانون مورد اشاره به شرح مواد زیر تصویب می‌شود:

ماده ۱ - اصطلاحات

قانون: قانون حمایت از آمران به معروف و ناهیان از منکر مصوب ۱۳۹۴/۱/۲۳ مجلس شورای اسلامی

دستورالعمل: دستورالعمل اجرایی قانون حمایت از آمران به معروف و ناهیان از منکر و اصلاحات بعدی آن

اعضای ستاد: اعضاً مصروف در ماده ۱۹ قانون

ستاد: ستاد مرکزی امر به معروف و نهی از منکر

دستگاه اجرایی: دستگاه‌های اجرایی ماده ۵ قانون مدیریت خدمات کشوری و کلیه نهادهای عمومی غیردولتی و نهادهای انقلابی

شورا: شوراهای امر به معروف و نهی از منکر

ماده ۲ - ستاد برای انجام وظایف قانونی، دارای ساختار اداری-اجرایی است. این ساختار به استناد ماده ۱۹ و ۲۰ قانون در سه سطح کشوری، استانی و شهرستانی تعریف و در چارچوب قوانین و مقررات مربوط اداره می‌شود. مسئولیت هدایت و اداره امور

اجرایی، اداری و مالی ستاد و نظارت و پیگیری مصوبات جلسات اعضای ستاد بر عهده دبیر است.

تبصره - ستاد شهرستان با هماهنگی و تحت نظرت ستاد استان در چارچوب قانون، سیاست‌ها و خط مشی‌های ابلاغی ستاد کشور فعالیت می‌کند.

ماده ۳ - رئیس ستاد استان برای انتخاب دبیر ستاد استان در چارچوب شاخص‌های ابلاغی، از بین اشخاص حقیقی غیر عضو، حداقل دو نفر را جهت تطبیق شرایط و تأیید برنامه ارایه شده به دبیر ستاد معرفی و یکی از آن‌ها در صورت تأیید برنامه، از سوی رئیس ستاد استان انتخاب و با حکم رئیس ستاد مرکز به این سمت منصوب می‌شود.

ماده ۴ - رئیس ستاد شهرستان برای انتخاب دبیر ستاد شهرستان در چارچوب شاخص‌های ابلاغی ستاد، از بین اشخاص حقیقی غیر عضو، حداقل دو نفر را جهت تطبیق شرایط و تأیید برنامه ارایه شده به دبیر ستاد استان معرفی و یکی از آن‌ها در صورت تأیید برنامه، از سوی رئیس ستاد شهرستان انتخاب و با حکم رئیس ستاد استان به این سمت منصوب می‌شود.

ماده ۵ - در تقسیمات کشوری کوچکتر از شهرستان، ستاد امر به معروف و نهی از منکر زیر نظر رئیس ستاد شهرستان تشکیل می‌شود و در صورت برگزاری نماز جمعه، انتصاب رئیس و دبیر آن به ترتیب مقرر در ماده ۳ و ۴ خواهد بود و در صورت عدم برگزاری نماز جمعه، شورای امر به معروف و نهی از منکر به ریاست یکی از ائمه جماعت شاخص یا روحانیان شاخص با پیشنهاد رئیس ستاد شهرستان، تأیید دبیر استان و با حکم

رئیس سтاد شهرستان، عهده‌دار وظایف محوله خواهد بود.

تبصره ۱: اعضا سтاد و شوراهای بخش‌ها و شهرها عبارتند از:

مسئلان دستگاه‌های متناظر شهرستان، رئیس شورای شهر و ۳ نفر از معتمدین و شخصیت‌های فعال در عرصه‌های فرهنگی و اجتماعی با انتخاب رئیس سтاد شهرستان

تبصره ۲: انتصاب افراد شاغل در سтادها پس از اخذ تأییدیه از مراجع ذیصلاح و تأیید سтاد بالاتر انجام می‌یابد.

ماده ۶- در صورت احراز عدم صلاحیت یا از دست دادن صلاحیت هر یک از دبیران، مراتب در کمیته احراز صلاحیت در سтاد بالاتر بررسی و در صورت تأیید عدم احراز صلاحیت برای استمرار مسئولیت، لغو حکم دبیری وی، توسط دبیر سтاد بالاتر از رئیس سтاد بالاتر درخواست می‌شود.

تبصره: در صورت اتمام زمان حکم مسؤولیت و یا تشخیص عدم احراز صلاحیت دبیر فعلی، دبیر جدید حسب مورد بر اساس مقررات مواد سه تا پنج انتخاب می‌شود.

ماده ۷- اعضا سтاد، حداقل سالی دو بار (هر شش ماه) و سтاد استان و شهرستان‌ها حداقل سالی چهار بار (فصلی) تشکیل جلسه داده و براساس آیین نامه داخلی، جلسات آن‌ها اداره می‌شود.

تبصره ۱- با تشخیص رئیس ستاد یا درخواست حداقل نیمی از اعضا، جلسه فوق العاده تشکیل می‌شود.

تبصره ۲- به منظور انجام بررسی‌های لازم و کارشناسی در خصوص موضوعات قابل طرح و تنظیم دستور جلسه ستادهای کشوری و استانی، کارگروه نمایندگان اعضا سтاد، تشکیل

می‌شود و برای آماده‌سازی دستور جلسه و تسهیل در تصویب مصوبات اعضای اصلی سтاد، به میزان لازم به بحث و بررسی و جمع‌بندی می‌بردازند.

تبصره ۳- اعضا کارگروه مذکور در تبصره دو، ترجیحاً دبیران شوراهای امر به معروف و نهی از منکر دستگاه‌ها هستند.

ماده ۸- سтاد برای تامین نیروی انسانی مورد نیاز خود جهت انجام مأموریت‌های مقرر در مواد مختلف قانون، می‌تواند از کارکنان سایر دستگاه‌های دولتی، نهادهای انقلابی و نیروهای مسلح (از طریق سтاد کل نیروهای مسلح)، نیروی مأمور درخواست کند. در این صورت دستگاه‌های مذکور مکلف به اعطای مأموریت همراه با حقوق به نیروهای مورد نظر سтاد خواهند بود.

ماده ۹- به استناد بند ۵ ماده ۱۶ قانون، رؤسای دستگاه‌های موضوع ماده ۱۸ قانون، مسؤول امر به معروف و نهی از منکر در دستگاه متبع بوده و با هدف ترویج و اجرای امر به معروف و نهی از منکر در جامعه هدف خود و هدایت و حمایت از آمران به معروف و ناهیان از منکر دستگاه متبع، موظفند علاوه بر تشکیل به موقع شورای امر به معروف و نهی از منکر دستگاه، منابع و اعتبارات لازم را برای اجرایی شدن وظایف و برنامه‌های شوراهما، از محل سه درصد بودجه فرهنگی در برنامه و بودجه سالانه دستگاه پیش‌بینی و تأمین و نتایج اقدامات به عمل آمده را هر شش ماه در ضمن گزارش عملکرد و اقدامات به ستد ارایه نمایند. ضوابط مربوط به تعیین اعضا، اختیارات و حدود وظایف شوراهما توسط رئیس ستاد ابلاغ می‌شود.

معاضدت و حمایت قضایی از آمران به معروف یا ناهیان از منکر به عمل آورد.

ماده ۱۳- ستاد مکلف است هر گونه ترک فعل، عدم حمایت از آمران به معروف و ناهیان از منکر و ایجاد مانع مدیران در انجام وظایف مقرر را حسب مورد، از طریق مراجع صالح اعم از کیفری یا اداری تعقیب کند.

ماده ۱۴- شوراهای امر به معروف و نهی از منکر دستگاههای اجرایی موضوع ماده ۱۸ قانون، مکلفند در چارچوب سیاست‌ها و خط‌مشی‌های ابلاغی ستاد، برنامه اجرایی سالانه خود را برای ترویج، آموزش و اطلاع‌رسانی درخصوص امر به معروف و نهی از منکر به منظور بالابردن سطح آگاهی‌های عمومی و فراهم آوردن شرایط اقامه امر به معروف و نهی از منکر، به ستاد اعلام کنند.

تبصره- برنامه‌ریزی و ارایه محتوای کلیه دوره‌های آموزشی امر به معروف و نهی از منکر بر عهده ستاد است.

ماده ۱۵- دستگاههای اجرایی موضوع ماده ۱۰ قانون، مکلفند برنامه اجرایی (اعم از ترویجی، آموزش و اطلاع‌رسانی) سالانه خود را در چهارچوب سیاست‌ها و خط‌مشی‌های ابلاغی ستاد برای فراهم آوردن شرایط اقامه امر به معروف و نهی از منکر و بالابردن سطح آگاهی‌های عمومی، تدوین و جهت تأیید و ابلاغ به ستاد ارایه دهند

تبصره- دستگاههای موضوع ماده ۱۰ و ۱۸ قانون موظفند پس از ابلاغ برنامه سالانه یاد شده در ماده ۷ توسط رئیس ستاد آن را در رسانه‌های تحت اختیار خود به نحو موثر منتشر نمایند.

تبصره ۱- شوراهای امر به معروف و نهی از منکر نیروهای مسلح در چارچوب این قانون با هماهنگی ستاد و از طریق ستاد کل نیروهای مسلح تشکیل خواهد شد

تبصره ۲- دستگاههای موضوع ماده ۱۸ قانون موظفند ماده ۸ و ۹ قانون را به نحو مناسب برای کارکنان و ارباب رجوع کلیه زیرمجموعه‌های دستگاه اطلاع‌رسانی کنند.

تبصره ۳- مدیران شوراهای امر به معروف و نهی از منکر، مسؤول امور اداری، اجرایی و هماهنگی دستگاه خود با ستاد هستند

ماده ۱۰- مدیران دستگاهها در وهله اول مسئول اقامه امر به معروف و نهی از منکر در دستگاه تحت امر بوده و مکلفند ضمن حمایت از آمران به معروف و ناهیان از منکر، اجرای معروف ترک شده و رفع منکر را تا حصول نتیجه پیگیری کنند. بی‌توجهی به این تکالیف، مصدقاق ترک فعل و حسب مورد قابل تعقیب اداری یا کیفری می‌باشد.

ماده ۱۱- در صورت وقوع هر گونه تعدی و ایجاد مانع نسبت به آمران به معروف یا ناهیان از منکر از سوی مدیران یا کارکنان دستگاه، مدیران بالاتر موظفند مسأله را تا حصول نتیجه مطلوب، پیگیری و ضرر و زیان‌های وارد را جبران کنند.

ماده ۱۲- در مورد افرادی که در اجرای امر به معروف یا نهی از منکر از سوی هر یک از کارکنان در هر سطحی مورد تعدی قرار می‌گیرند، ستادهای استانی و شهرستانی و شوراهای امر به معروف دستگاهها، مکلفند پس از بررسی و احراز صحت موضوع، ضمن پیگیری و تعقیب اداری یا قضایی شخص خاطی،

ماده ۱۶- سازمان برنامه و بودجه در اجرای ماده ۲۳ قانون هر سال در موافقنامه بودجه دستگاه‌های اجرایی و قضائی، اعتبارات مورد نیاز ستاد را به صورت مستقل منظور می‌نماید.

ماده ۱۷- در اجرای ماده ۱۰ قانون، وزارت آموزش و پرورش مكلف است، آموزش مبانی، روش‌ها و احکام امر به معروف و نهی از منکر را با شیوه‌های مؤثر و مناسب با سطح درک مخاطبان، در کتب درسی تمامی مقاطع تحصیلی بگنجاند.

ماده ۱۸- به منظور انجام وظایف مقرر در ماده ۱۶ قانون در بستر فضای مجازی، وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و شورای عالی فضای مجازی مکلفند ضمن آسیب‌شناسی مناسب، برای سالم‌سازی فضای مجازی و احیای امر به معروف و نهی از منکر در بستر تبادل اطلاعات و پیام‌رسان‌ها و شبکه‌های اجتماعی سیاستگذاری هوشمند و مؤثر به عمل آورند.

ماده ۱۹- ستادها در همه سطوح مکلفند به منظور انجام وظایف فرهنگی مقرر در قانون، با حمایت از تشکل‌های مردمی و شوراهای دولتی و مردمی و تشکیل لشکرهای سایبری امر به معروف و نهی از منکر، به منظور انجام عملیات رسانه‌ای آفندی و پدافندی، از ظرفیت فضای مجازی استفاده حداکثری به عمل آورند.

ماده ۲۰- در اجرای ماده ۱۱ قانون، رئیس دیوان عالی کشور و نیز رئیس دادگستری استان‌ها و شهرستان‌ها جهت رسیدگی به پرونده‌های مرتبط با امر به معروف و نهی از منکر و نیز احراز شهادت و جانبازی موضوع ماده ۱۵ قانون، مکلفند شعبه یا شعب ویژه را بالحاظ تعداد پرونده‌های مرتبط، به ترتیب

در دیوان عالی کشور، محاکم و دادسراهای تشکیل دهنند. تشکیل شعب ویژه امر به معروف و نهی از منکر، مانع ارجاع پرونده‌های دیگر به این شعب نیست.

تبصره: قضات شعب ویژه ملزم به گذراندن دوره‌های آموزشی امر به معروف و نهی از منکر هستند که توسط ستاد با همکاری آموزش قوه قضائیه طراحی می‌شود.

ماده ۲۱- ستاد موظف است ماده ۹ قانون را با مساعدت دستگاه‌های مربوطه اجرایی نماید و قوه قضائیه در اجرای تکلیف مقرر در تبصره ماده ۹ قانون، مكلف است میزان محکومیت‌های به جزای نقدی را در فواصل شش ماهه به ستاد ارایه و مجموع مبالغ حاصله از محل محکومیت یاد شده را از طریق خزانه‌داری کل به حساب ستاد واریز کند.

ماده ۲۲- در اجرای تبصره ماده ۱۳ قانون، ستاد قبل از پرداخت دیه، اذن و اختیارات قانونی جهت وصول دیه و خسارات پرداختی به مجنی‌علیه یا اولیای دم وی را اخذ می‌نماید.

ماده ۲۳- دبیرخانه کمیته کشوری موضوع تبصره ماده ۱۵ قانون در ستاد تشکیل می‌شود. ستاد استان با قيد فوریت مستندات مربوط به احراز شهادت یا جانبازی فردی را که در مقام اجرای امر به معروف و نهی از منکر آسیب جسمی یا جانی دیده است، به دبیرخانه ارسال می‌کند.

ماده ۲۴- دبیرخانه کمیته کشوری در اولین فرصت پس از دریافت پرونده، مستندات را بررسی، نواقص آن را رفع و پرونده را جهت طرح در کمیته آماده می‌کند و دبیر کمیته در اولین فرصت تشکیل جلسه داده و نتیجه بررسی را ظرف ۴۸ ساعت به

ضابطان امر به معروف و نهی از منکر معرفی می‌کند.

ماده ۲۷ - دادستان‌های عمومی و انقلاب در حوزه‌های قضایی شهرستان و شهر نسبت به صدور کارت ضابط امر به معروف و نهی از منکر برای بسیجیانی که پس از گذراندن دوره از سوی ستاد معرفی می‌شوند اقدام می‌نمایند. این اختیار قابل تفویض به دبیر ستاد است.

ماده ۲۸ - ضابطان امر به معروف و نهی از منکر برای انجام مرحله عملی امر به معروف و نهی از منکر باید دارای کارت ویژه موضوع مواد ۲۵ تا ۲۷ این دستورالعمل باشند.

تبصره: تشكل‌های مردمی دارای مجوز و نیز سازمان‌های مردم نهاد فعال در حوزه مطالبه‌گری و امر به معروف و نهی از منکر می‌توانند از ستاد درخواست کنند برای زمان محدود و مشخص، ضابط امر به معروف و نهی از منکر با آن‌ها همراه کند. در این صورت ستاد موضوع را بررسی و در صورت احراز ضرورت، سازمان بسیج یا سپاه‌های استانی مکلفند با درخواست ستاد برای ضابطان به تعداد مورد نیاز ستاد، حکم مأموریت صادر کنند.

ماده ۲۹ - ستاد موظف است با مشارکت همه دستگاه‌ها، شاخص‌های عمومی و اختصاصی برای بررسی میزان اهتمام هر دستگاه نسبت به امر به معروف و نهی از منکر و میزان تأثیر آن را تهیه و پس از تأیید و ابلاغ رئیس ستاد، نسبت به ارزیابی دستگاه‌ها اقدام نماید.

تبصره: چنانچه پس از ارزیابی عملکرده، کوتاهی و عدم اهتمام کافی دستگاهی نسبت به فریضیین ثابت گردد، ستاد موظف است، ضمن مطالبه جدی اصلاح امور، موضوع را به عنوان

شعبه ویژه قضایی موضوع ماده ۱۱ قانون اعلام و شعبه مذکور خارج از نوبت به موضوع رسیدگی می‌نماید.

تبصره- نظر کمیته موضوع ماده ۱۵ برای مراجع قضایی معتبر و برای بنیاد شهید و سایر دستگاه‌های اجرایی لازم الاجرا است؛ مگر این که بر اساس ادله قطعی برای مرجع قضایی خلاف آن احراز شود.

ماده ۲۵ - سازمان بسیج و سپاه‌های استانی نیروهای مورد نظر واجد شرایط مقرر در صدر ماده ۳۰ آین دادرسی کیفری را برای انجام وظیفه به عنوان ضابطان امر به معروف و نهی از منکر موضوع تبصره ۲ ماده ۱۷ قانون جهت آموزش به ستاد معرفی می‌نمایند.

تبصره ۱- ستاد می‌تواند در راستای تشکیل ارتش دهها میلیونی افراد واجد شرایط و آموزش دیده در حوزه ضابطی امر به معروف و نهی از منکر را برای عضویت در بسیج و طی مراحل دریافت کارت ضابطان به سازمان بسیج و سپاه‌های استانی معرفی کند.

تبصره ۲- تعیین سقف تعداد ضابطان امر به معروف و نهی از منکر مورد نیاز در عرصه‌ها و استان‌ها بر عهده ستاد است.

ماده ۲۶ - ستاد، با مشارکت شوراهای امر به معروف و نهی از منکر دستگاه‌ها و بسیج، آموزش‌های پایه، مهارتی و تخصصی لازم برای احراز عنوان ضابط امر به معروف و نهی از منکر را با رعایت مواد ۵ و ۶ آین نامه اجرایی احراز عنوان ضابط دادگستری مصوب رئیس قوه قضائیه، برگزار و برای پذیرفته‌شدن دوره گواهینامه صادر و جهت صدور کارت ویژه

تخلف اداری جهت اقدام در چارچوب قانون رسیدگی به تخلفات اداری به مراجع ذی صلاح گزارش و تا حصول نتیجه پیگیری کند.

ماده ۳۰ - به منظور اجرای بند ۳ و ۸ ماده ۱۶ قانون، ستاد موظف است به منظور انجام وظایف پژوهشی مقرر در قانون، پژوهشکده تخصصی امر به معروف و نهی از منکر را به ثبت برساند.

تبصره: دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده ۱۰ قانون موظفند داده‌های آماری و یافته‌های پژوهشی مرتبط با معروفات و منکرات حوزه تخصصی خود را طبق سیاست‌های ستاد تهیه و ارایه کند.

ماده ۳۱ - به منظور اجرای وظایف آموزشی مقرر در مواد ۱۰ و ۱۲ و بندهای ۷ و ۸ ماده ۱۶ قانون توسط ستاد، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و سازمان اداری و استخدامی کشور، برای تأسیس مراکز آموزش عالی و ضمن خدمت در حوزه تخصصی امر به معروف و نهی از منکر مجوزهای لازم را به ستاد اعطای کند.

تبصره ۱ - ستاد در راستای وظایف مواد ۱۰ و ۱۲ و نیز بندهای ۷ و ۸ ماده ۱۶ قانون، محتوا و قالب آموزش‌های رسمی و غیر رسمی لازم را تهیه می‌کند.

تبصره ۲ - در اجرای ماده ۱۰ قانون سازمان‌های مصرح در مواد ۱۰ و ۱۲ بعلاوه وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و نیز مراکز مدیریت حوزوی اعم از خواهران و برادران، جامعه‌الزهرا (س)، جامعه‌المصطفی(ص) و جامعه‌المرتضی(ع) جهت درج

آموزش‌های رسمی (رشته‌ها، دروس الزامی و اختیاری) و دوره‌های آموزشی در متون آموزشی و ارایه آن به مخاطبان خود با انعقاد تفاهم‌نامه با ستاد همکاری کند.

تبصره ۳ - در اجرای ماده ۱۰ قانون، کلیه مراکز دانشگاهی دولتی و غیر دولتی مکلفند در برنامه دروس عمومی به میزان حداقل دو واحد درسی (دروس اختیاری یا اجباری) به آموزش ضرورت، آثار و احکام و روش‌های امر به معروف و نهی از منکر اختصاص دهند.

ماده ۳۲ - به منظور تحقق بندهای ۵ و ۸ ماده ۱۶ قانون، دستگاه‌های موضوع قانون به ویژه دستگاه‌های آموزشی، فرهنگی و رسانه‌های عمومی موظفند ضمن برنامه‌ریزی و اقدام برای تولید محتوا رسانه‌ای مناسب و نشر و پخش آن، تولیدات رسانه‌ای و استاندارد ستاد را به نحو مقتضی و گستردۀ پخش و منتشر نمایند.

ماده ۳۳ - در اجرای بند ۱۰ ماده ۱۶ قانون، ستادهای استانی و شهرستانی مکلفند با همکاری وکلای دادگستری داوطلب، مرکز وکلا، کارشناسان و مشاوران قوه قضائیه و دفاتر حمایت حقوقی از ایثارگران، معاضدت قضایی و حمایت حقوقی از آمران به معروف و ناهیان از منکر به عمل آورد.

ماده ۳۴ - در اجرای بندهای ۵ و ۷ و ۸ و ۹ ماده ۱۶ قانون، ستاد مکلف است نسبت به انجام وظایف خود در حوزه فرهنگسازی و اقامه امر به معروف و نهی از منکر، با احیای ظرفیت‌های مردمی، از طریق راهاندازی و آموزش تشكل‌های

مردمی، شوراهای امر به معروف و نهی از منکر اصناف، مساجد، محلات و مجموعه‌های غیر دولتی، اقدام کند. همه سازمان‌ها، نهادها و دستگاه‌های اجرایی موظف به همکاری با ستاد در این مورد هستند.

ماده ۳۵ – وزارت کشور و استانداری‌ها حسب مورد و براساس قوانین و مقررات مربوط درخواست تشکیل جمیعت‌ها و سازمان‌های مردم نهاد متضاضی فعالیت در زمینه امر به معروف و نهی از منکر را به ستاد اعلام و ستاد مرکز و استان درخواست دریافتی را بررسی و نتیجه را برای اقدام لازم به وزارت کشور اعلام می‌کند. وزارت کشور مکلف است حداقل ظرف مدت دو ماه نتیجه نهایی را به ستاد و متضاضی اعلام کند.

تبصره – ستاد مکلف است متضاضیان فعالیت در حوزه امر به معروف و نهی از منکر را پس از گذراندن آموزش‌های لازم و تأیید برنامه‌های ارایه شده، به وزارت کشور معرفی کند.

ماده ۳۶ – ستاد مکلف است در حوزه امر به معروف و نهی از منکر پیش از معرفی به وزارت کشور، ضمن صدور مجوز، به ارزیابی صلاحیتها و احراز توانایی تشکل‌های مردمی براساس برنامه ارایه شده، اقدام کند.

ماده ۳۷ – در اجرای بند ۶ ماده ۱۶ قانون، ستاد موظف است نسبت به اقدامات دستگاه‌ها و مراکز موضوع ماده ۱۸ قانون به طرق مقتضی بررسی لازم (حضوری و غیرحضوری) را اعمال نموده و موارد ترک معروف یا ارتکاب منکر را حسب مورد به مراجع ذی صلاح گزارش و تا حصول نتیجه پیگیری نماید.

ماده ۳۸ – دستگاه‌های موضوع ماده ۱۲ قانون مکلفند هر ۶ ماه یکبار گزارش اقدامات خود را درخصوص آگاه‌سازی اتباع خارجی نسبت به قوانین و مقررات و رعایت شنونات اسلامی به ستاد ارایه کنند.

ماده ۳۹ – به منظور اجرای تکالیف مقرر در ماده ۱۶ قانون، ستاد می‌تواند برای گسترش معروفها و زدودن منکرها طرح‌های اجرایی تهیه و تدوین و پس از تصویب و ابلاغ رئیس، اجرا کند.

تبصره: در اجرای بند ۱۱ ماده ۱۶ قانون و تحقق بند یکم از اصل سوم قانون اساسی، ستاد مکلف به تدوین برنامه عملیاتی و پیگیری اجرای آن است.

ماده ۴۰ – در اجرای ماده ۱۲ و بند ۴ ماده ۱۶ قانون، به منظور الگوسازی از نمونه عملکرد‌های موفق مراکز، نهادها، دستگاه‌ها و افراد موفق در احیای امر به معروف و نهی از منکر، ستاد مکلف است براساس فراخوان آثار و عملکردها در این حوزه، برنامه‌های تجلیل از نفرات ممتاز در احیای امر به معروف و نهی از منکر را برگزار کند.

ماده ۴۱ – دبیر ستاد مکلف است به منظور تحقق اصل ۸ قانون اساسی جمهوری اسلامی، ضمن ارزیابی اجرای قانون از زمان تصویب تاکنون، پیش نویس لایحه قانون جامع امر به معروف و نهی از منکر را تدوین و از مبادی ذی‌ربط تصویب آن را پیگیری کند.

تبصره: ستاد مکلف است پیشنهادهای اصلاح قانون حمایت را ذیل قانون جامع، تدوین و ارایه کند.

ماده ۴۲- دستورالعمل اجرایی قانون حمایت از آمران به معروف و ناهیان از منکر مصوب ۱۳۹۴ و سایر مقررات مغایر منسخ است.

ماده ۴۳- این دستورالعمل در ۴۳ ماده در جلسه مورخ ۱۴۰۱/۲/۲۵ به تصویب اعضای ستاد رسیده و از تاریخ تصویب لازم‌الاجرا است.

امر به معروف یعنی همه مومنان در هر نقطه‌ای از عالم که هستند، موظفند جامعه را به سمت نیکی، به سمت معروف و به سمت همه کارهای نیکو حرکت دهند و نهی از منکر یعنی همه از بدی‌ها، پسندی و پلیدی‌ها دور بدارند.